

Nr 494

Av herr **Hægglom m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 98, angående ändrade bestämmelser om resandes rätt att fritt införa jordbruksregleringsvaror.

Med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 98 med förslag till ändrade bestämmelser om resandes rätt att fritt införa jordbruksregleringsvaror önskar vi anföra följande:

En grundlinje i det år 1955 fattade beslutet om principerna för den framtida jordbrukspolitiken var att det svenska jordbruket skulle beredas tryggade avsättningsmöjligheter på hemmamarknaden genom uttagande av importavgifter vid import av livsmedel. Detta skulle vara det normala gränsskyddet, så länge jordbruksprodukternas priser höll sig inom bestämda prisgränser. Endast när priserna översteg övre prisgränsen skulle importavgifterna kunna minskas. När priserna understeg lägre prisgränsen skulle vissa i beslutet angivna åtgärder vidtagas. I fråga om avsättningen för smörproduktionen uttalades i riksdagsbeslutet, att statsmakterna i vissa situationer skulle med alla till buds stående medel skaffa avsättningsutrymme för inhemskt smör på hemmamarknaden.

I jordbruksprisavtalet har förutsatts en viss import av prisreglerade jordbruksprodukter utan erläggande av införselavgifter, nämligen sådan import, som kan äga rum vid legitima turistresor jämlikt hänvisningarna i förordningen 1956:401 till § 5 tulltaxeförordningen. Syftet med denna avgiftsfria import har varit att tillgodose det omedelbara livsmedelsbehovet vid hemkomsten efter avslutad utrikesresa.

Den praxis, som utbildats i fråga om denna avgiftsfria livsmedelsimport att tillåta införsel på upp till 10 kg per person oavsett ålder och oavsett antalet resor per dag eller vecka, innebär ett avsevärt försvagande av det gränsskydd, som prisavtalet tillförsäkrar jordbruket, och står inte heller i rimlig proportion till det med den avgiftsfria införseln avsedda syftet. Utredningar som företagits inom detaljhandeln visar att inköp av varuslagen smör, socker och margarin endast i obetydlig omfattning överstiger 1 kg åt gången. Den avgiftsfria införseln har således enligt nu gällande praxis tillåtits betydligt överstiga rimliga gränser.

Genom den rikligt tillmätta införselkvantiteten har, särskilt sedan prisskillnaderna mellan smör och socker i Sverige och Danmark blivit stora, inköpsresorna blivit vinstgivande, även när det inte gällt egentlig gränshandel. För en vecka i slutet av februari uppges resandeströmmen

mellan Sverige och Danmark ha uppgått till 80 000 personer, vilket innebär en fördubbling i förhållande till normal trafik. Genom denna ansvällning har tullens möjlighet att kontrollera ens rådande praxis omöjliggjorts, och de avgiftsfritt införda kvantiteterna har blivit så stora, att avsättningsmöjligheterna för främst svenskt smör på den inhemska marknaden påverkats i sådan utsträckning, att statsmakterna inte längre kan låta detta pågå, om de skall fullgöra sina åtaganden gentemot det svenska jordbruket.

Då inköpsresorna till Danmark utöver biljettkostnaderna blir dyrbara genom tidsspillan, torde det vara möjligt att begränsa den avgiftsfria införseln till dess ursprungliga syfte, att få ske blott vid legitima turistresor, genom att begränsa de kvantiteter som på en gång får införas. Det är dessa synpunkter, som ligger bakom statens jordbruksnämnds och generaltullstyrelsens var för sig gjorda framställningar, att den avgiftsfria införseln begränsas till sammanlagt högst 5 kg av sådana varor, som avgiftsbelagts på grund av jordbruksprisregleringen. I förslagen har förutsatts, att den avgiftsfria importkvantiteten endast medges resande, som uppnått sådan ålder, att han kan sägas självständigt införa varan.

Vi anser särskilt denna sistnämnda begränsning betydelsefull och anser förslaget även i övrigt vara acceptabelt som ett försök att komma till rätta med nuvarande oeffterrättslighetstillstånd. Denna ståndpunkt har också intagits av jordbrukets förhandlingsdelegation. Tyvärr har Kungl. Maj:t vid utformningen av det i proposition nr 98 framlagda förslaget inte följt de båda ämbetsverkens förslag, utan stannat vid att låta kvantitetsbegränsningen på 5 kg avse endast fettvaror och smör, varav högst hälften smör.

Det är visserligen sant, att det nu akuta behovet gäller begränsning av smörimporten, men finansieringen av inköpsresorna påverkas givetvis i gynnsam riktning av möjlighet till avgiftsfri import av andra livsmedel utöver de rikligt tilltagna matfettskvantiteterna. Vi vill erinra om att Västtyskland för att ge effektivitet åt det skydd, som skapats åt det västtyska jordbruket, begränsat den avgiftsfria importkvantiteten för smör till ett kilo. Det synes oss därför nödvändigt att Kungl. Maj:t erhåller bemyndigande att anpassa kvantitetsgränsen för avgiftsfri import av smör efter normala inköpsvanor inom landet och med hänsynstagande till förändringar i det aktuella läget i fråga om avsättningsproblemen för smöröverskottet. I dagens läge anser vi en begränsning till 1 kg smör vara väl motiverad.

I övrigt anser vi det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget vara ett framsteg framför nu gällande bestämmelser och rådande praxis, genom att viss kvantitetsgräns kommer att kunna fastställas för sådana jordbruksvaror, beträffande vilka en sådan visar sig erforderlig. Vi anser

det även vara en förbättring att den nuvarande svårkontrollerbara villkorsföreskriften, att resan uppenbarligen icke företagits i huvudsakligt syfte att avgiftsfritt införa varor, ersättes med villkor av innebörd, att varornas mängd och beskaffenhet kännetecknar dem såsom avsedda för omedelbart, icke yrkesmässigt bruk.

Hänvisande till vad vi här ovan anfört hemställer vi,

att riksdagen vid bifall i övrigt till i prop. nr 98 framlagda författningsförslag måtte besluta

att begränsa resandes rätt att fritt införa sådana jordbruksregleringsvaror, som är avgiftsbelagda, till sammanlagt 5 kg,

att rätten till avgiftsfri sådan införsel endast medges resande, som uppnått sådan ålder, att han kan sägas självständigt införa varan, samt

att Kungl. Maj:t erhåller bemyndigande att fastställa de närmare riktlinjerna för denna införsel i enlighet med av oss anförda synpunkter. Det torde ankomma på utskottet att vidtaga härför erforderliga författningsändringar.

Stockholm den 9 april 1958

Einar Hæggbloom

Jöns Nilsson

Erik Magnusson
i Tumhult

Nils Agerberg

Rolf Eliasson

Carl Eric Hedin

Carl Östlund

Lennart Stiernstedt

Einar Setterberg